

[Undervisningsministeren.]

lem skolens opgave i forhold til realklassen og gymnasieklasserne ikke forringes. Selvom der for gymnasiets og realklassens vedkommende allerede i ret vidt omfang er adgang til ad administrativ vej at iværksætte undervisningsforsøg, en adgang, som undervisningsministeriet allerede i enkelte tilfælde har benyttet, har jeg fundet det ønskeligt, at der ved denne lov ordnes en videre adgang til pædagogisk forsøgsvirksomhed.

Efter lovforslaget gives der ministeren en bemyndigelse til at godkende forsøgsordninger. Den eneste, men også meget betydningsfulde begrænsning — bortset fra ufravigeligheden af ordningen med gymnasiet som 3-årigt og realklassen som 1-årig — er den, at elevernes muligheder for at gøre brug af deres skoleuddannelse som grundlag for videregående studier eller for rettigheder i anden henseende ikke må forringes. Dette er et hensyn, man skylder eleverne og deres forældre.

Ved behandlingen i det andet høje ting foretoges et par enkelte, nærmest formelle ændringer i det oprindelige lovforslag, og jeg har ved samråd i det af det andet høje ting nedsatte udvalg givet tilsagn om at ville drage omsorg for, at de ved forsøgsvirksomheden indhøstede resultater og erfaringer samordnes og bearbejdes, og at de herefter kommer til samtlige skolers kundskab.

Jeg har ikke fundet anledning til at etablere noget nyt og særligt tilsyns- eller instillingsorgan med henblik på gennemførelsen af forsøgsarbejde, men forsøgene vil blive fulgt med interesse af ministeren gennem ministeriets to undervisningsinspektører på dette område med bistand af deres faglige medhjælpere. Et flertal i det i det andet høje ting nedsatte udvalg har imidlertid påpeget det ønskelige i, at de nuværende tilsynsorganer udvides med forsøgsvirksomheden for øje, og hertil kan jeg slutte mig.

Jeg skal med disse bemærkninger, og idet jeg gør opmærksom på, at lovforslaget er vedtaget enstemmigt i det andet høje ting, anbefale det til dette høje tings villige behandling.

Bomholt: Vi står midt i en skolereformperiode. Her i Norden er Sverige gået i spidsen; i Danmark går det langsommere, men der sker meget i det stille. Der er fremtid i det forsøgsarbejde, der udføres i mange af vore skoler. Det var folkeskolen, der først fik adgang til forsøgsunder-

visning, d. v. s. til dispensation fra en række gældende bestemmelser. Også mellem skolen er kommet med ved en tillægsbestemmelse i loven af 1950. Der står i bemærkningerne, at det skete på foranledning af folketingsudvalget. Det er rent sagligt ikke rigtigt. Det var ministeren, der rejste spørgsmålet overfor udvalget og stillede forslaget. Det var dengang på tale at få gymnasiet og realskolen ind under samme arbejdsfrie betingelser, og det tilsigtes med forslaget nu. På folkeskoleområdet er der, ved jeg, mange steder et forsøgsarbejde i gang, men der skrives ikke om det i bladene, i hvert fald ikke meget, kun i enkelte tilfælde. Sidst var det Horsens, der fremsendte en forsøgsplan for en skole, og jeg går ud fra, at ministeriet efter bedste evne støtter en sådan bestræbelse. Jeg ser, at realskolens tidsskrift knurrer i anledning af Horsensforsøget; der skal nok være forsøgslovgivning, synes man, men der skal helst ikke forsøges for meget. Vi er mange, der med den største interesse vil følge Horsensforsøget, og vi ville ønske, at endnu flere købstæder ville have mod til at sætte forsøg i gang i lidt større stil. Tønder statskoles forslag om en forsøgsskole i retning af enhedsskole blev kvalt af ministeriet til skræk og advarsel for ligesindede, og der er vel også kræfter i gang for at få Horsensforsøget kvalt, men det sker vel næppe i stilhed. Der er naturligvis ekstraudgifter forbundet med visse af forsøgene, og det er et spørgsmål, om der ikke burde ydes et ekstra tilskud fra det offentlige i sådanne tilfælde.

Der står i bemærkningerne, at det er ministeriets tanke, at forsøgene ikke skal foregå i særlige forsøgsskoler. Nu ved man jo ikke med absolut sikkerhed, om begreberne ministeriet og ministeren dækker hinanden. Men forøvrigt: Hvorfor ikke? Hvorfor skal en enkelt sådan forsøgsskole på forhånd være udelukket? På Emdrupborg udføres der et virkeligt fint arbejde uden om døgnets sensationer, et roligt og målbevidst arbejde, der mødes med tillid af både lærere og forældre og ikke mindst af forældrekrederen. Ikke mindre værdifuldt er det forsøg, der gøres af Bernadotteskolen, et i virkeligheden ypperligt forsøg. Hvorfor på forhånd afskære mulighederne for en sådan skole, selvom naturligvis hovedparten af arbejdet — det er vi enige om — bør foregå på de enkelte skoler som et led i hverdagens arbejde.

Gymnasie- og realskoleområdet er et vanskeligt område, fordi bestemte, kon-